

Norske leger mot atomvåpen

Nr. 1 - 2017 - Årgang 35

**Intervju med Randy Rydell
FN-forhandlingene
Nord-Korea**

En tryggere verden uten atomvåpen

Hvorfor atomvåpen må – og skal – forbys

JOHN GUNNAR MÆLAND
LEDER
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

I desember 2016 sendte NLA sitt nye faktahefte *Ufattelige lidelser – hvorfor atomvåpen må forbys* til alle medlemmene. Samtidig vedtok FNs generalforsamling forslaget om å starte opp forhandlinger om et folkerettslig forbud mot atomvåpen. Disse forhandlingene vil finne sted i New York første halvår 2017.

Går det slik optimistene tror, blir man i løpet av året enige om en avtaletekst som forbyr produksjon, testing, anskaffelse eller annen tilgang til atomvåpen og som verdens stater deretter kan slutte seg til. En slik universell avtale kan langt på vei bygge på de eksisterende avtalene om atomvåpenfrie soner, som nå omfatter 115 land. Det er ikke en målsetting at avtalen skal inneholde konkrete steg for nedrustning, annet enn krav om slik nedrustning for et land med atomvåpen som slutter seg til avtalen.

Det viktigste med en global forbudsavtale vil være i den normative kraft og den delegitimering av atomvåpen som en slik avtale vil innebære. Et universelt forbud vil bringe atomvåpen på linje med andre forbudte masseødeleggelsesvåpen.

Den norske regjeringen har motsatt seg tanken om et forbud nå, og mener at et slikt forbud først må komme når en global nedrustningsprosess nærmer seg slutten. Det er minst to sterke argumenter mot denne tankegangen. Den ene er at vi i beste fall vil måtte vente svært lenge før et forbud blir aktuelt, om noensinne. Ikkespredningsavtalen (NPT) som pålegger medlemslandene å forhandle om fullstendig atomnedrustning, har til nå ikke fjernet ett eneste atomvåpen, 47 år etter avtalens inngåelse. FNs permanente nedrustningskonferanse (CD) har ikke produsert ett eneste resultat de siste 20 årene. Alle atommaktene bruker store summer på sine

atomvåpenarsenaler for å kunne beholde dem operative langt inn i fremtiden.

Den andre innvendingen mot regjeringens linje, er at alle andre masseødeleggelsesvåpen er blitt forbudt før de faktisk er blitt eliminert. Dette gjelder for biologiske og kjemiske våpen, så vel som for landminer og klasevåpen. Et forbud stimulerer til at våpen fjernes, ikke motsatt. En forbudsavtale er et avgjørende første steg for å tvinge atommaktene til å gi fra seg disse maktmidlene.

Regjeringen har også innvendt at et forbud vil skape problemer for den eneste eksisterende multilaterale nedrustningsavtalen: NPT. Det er vanskelig å se hva problemene består i, annet enn at NPT tillater fem land å ha atomvåpen. Avtalen har ikke hindret at ytterligere fire land er blitt atommakter og har overhodet ikke levert når det gjelder kravet om nedrustning. Et ny forbudsavtale vil være komplementær til NPT og kunne bidra til å få i gang multilaterale nedrustningsforhandlinger.

Norge har dessverre valgt å stille seg utenfor forhandlingene i FN om en avtaletekst. Dette er i seg selv oppsiktsvekkende, og styrker mistanken om at Norges posisjon langt på vei er styrt fra Washington og Brussel. Det bryter med Norges tradisjon for å støtte alle FN-initiativ for en tryggere verden. Atomforliket i Stortinget våren 2016 sier at Norge skal «arbeide aktivt for en verden fri for atomvåpen» og «arbeide langsiktig for et rettslig bindende rammeverk for å sikre dette målet». Nå byr anledningen seg for Norge, men regjeringen viker unna med henvisning til ordet «langsiktig».

Norge gikk opp som en løve, men ned som skinnfell i det humanitære nedrustningsinitiativet. Men toget er ennå ikke gått: et nytt storting vil forhåpentlig kunne ta stilling til en fremforhandlet avtaletekst om ikke alt for lenge. Da må Norge kjenne sin besøkelsestid og forby atomvåpen – én gang for alltid.

4
FORHANDLINGENE
6
ATOMVÅPENRESOLUSJONER
8
INTERVJU: RANDY RYDELL
11
INTERVJU:
ANNE MARTE SKALAND
12
UD KUTTER STØTTEN
13
RAKETTFORSVAR
14
ATOMMAKTENE 9:
NORD-KOREA
16
LANDSMØTET
17
INTERNASJONALE MØTER
18
NEKROLOG: PER SUNDBY

Alt til sin tid

ANNE MARTE SKALAND
REDAKTØR
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

I forrige medlemsblad skrev vi om at førstekomiteen i FNs generalforsamling hadde vedtatt å starte forhandlinger om et forbud mot atomvåpen i 2017. Dessverre var utenriksminister Børge Brende blant de aller første som gikk ut og sa at Norge ikke kom til å delta i forhandlingene. Han mener at atomvåpenstatene må kvitte seg med sine atomvåpen først og at et forbud mot atomvåpen kan komme deretter.

Problemet er at denne strategien bidrar til å opprettholde status quo. Atomvåpenstatene ønsker ikke å ruste ned, derfor må de presses til å gjøre det. Resten av verden må være tydelige på at atomvåpen er et in-

humant våpen som ikke lenger kan aksepteres. Et forbud må til for å få fremgang i nedrustningen. Derfor kan vi ikke vente til atomvåpnene er rustet ned før vi forbyr dem. Heldigvis er flertallet av FNs medlemsstater klare til å forhandle fram en avtale som forbyr atomvåpen. Les mer om forhandlingene som starter 27. mars på s. 4.

1. april går NLA's landsmøte av stabelen. Dette er dagen etter at første forhandlingsrunde om et atomvåpenforbud er over. Årets landsmøte blir altså en ypperlig anledning til å få med seg siste nytt fra FN. Fullstendig program finner du på s. 16. Vel møtt!

Forsidebildet er tegnet av Jenny Jordahl. Hun har tegnet en hel serie rundt tematikken atomvåpenforbud som du kan finne på icannorway.no.

Medlemsbladet for Norske leger mot atomvåpen
ISSN 0808 2111

REDAKSJONEN
Organisasjonssekretær: Anne Marte Skaland
97573517
skaland@icanw.org

Leder: John Gunnar Mæland
Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB
Kalfarveien 31, 5018 Bergen
Tlf 55586075, fax 55586130
Priv. Kringlemyr 5C, 3580 Geilo
Tlf 90081052 (m)
john.meland@igs.uib.no

TRYKK
Fagtrykk Trondheim AS

IPPNW Central Office
339 Pleasant Street, Malden, MA
02148 USA.
Tlf. 617-868-5050, fax 617-8682560
E-post: ippnwbos@ippnw.org
Ex.dir. Michael Christ: mchrist@ippnw.org
www.ippnw.org

MEDLEMSKONTINGENT
Leger: 300,-
Studenter: 100,-
Kontonr.: 3060 24 20376

www.legermotatomvapen.no

Er du ikke medlem? Ta kontakt med
info@legermotatomvapen.no

Landsmøtet 2017

NLA's landsmøte finner sted i Oslo lørdag 1. april 2017 kl 10.00–15.00 inkludert lunsj. Se side 16 for nærmere opplysninger.

Alle medlemmer er hjertelig velkomne!

Forhandlingene om et forbud mot atomvåpen

Etter mange år med forhåpninger om at det skulle startes forhandlinger om et forbud mot atomvåpen, er flertallet av verdens stater endelig klare. 27. oktober vedtok førstekomiteen i FNs generalforsamling at det skulle startes forhandlinger om et forbud mot atomvåpen i 2017.

ANNE MARTE SKALAND
ORGANISASJONSSEKRETÆR
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

Det var Mexico, Brasil, Irland, Østerrike, Nigeria og Sør-Afrika som fremmet resolusjon "L.41: Taking Forward Multilateral Nuclear Disarmament Negotiations". I resolusjonsteksten står det at det skal igangsettes forhandlinger med mål om å få på plass et forbud mot atomvåpen så fort som mulig. Etter hvert fikk den tilsammen 57 medforslagsstillere og 123 stater stemte ja under voteringen. Resolusjonen ble endelig vedtatt av generalforsamlingen 23. desember.

Et organisatorisk forberedelsesmøte ble gjennomført i FN i New York 16. februar. Målet

for møtet var å bli enige om prosedyrene for forhandlingene som skal foregå samme sted 27-31 mars og 15. juni til 7. juli. Det ble blant annet bestemt at Costa Ricas permanente ambassadør i FN i Genève, Elayne Whyte, skal lede forhandlingene. 101 stater deltok, blant dem atomvåpenstatene India og Kina, samt NATO-landet Nederland. Det har vært knyttet stor spenning til hvorvidt noen atomvåpenstater, NATO-medlemmer eller andre USA-allierte stater kom til å delta. Fasiten får vi først når statene samles til første forhandlingsrunde i mars, men Nederland har allerede bekreftet at de kommer til å bli med.

I skrivende stund foreligger det ikke noe utkast til avtalen som skal forby atomvåpen. Det er ventet at et slikt utkast vil komme i etterkant av første forhandlingsrunde i mars, og at det vil bygge på

Elayne Whyte fra Costa Rica skal lede forhandlingene. Bildet er fra FNs fotoarkiv.

Tim Wright og Daniel Högstad fra ICAN under FNs generalforsamling. Foto: Thea Mjelstad.

diskusjonene fra dette møtet. Den internasjonale kampanjen for et forbud mot atomvåpen - ICAN har noen klare mål for hva avtalen bør inneholde og vil jobbe aktivt for dem gjennom under forhandlingsmøtene. Norske leger mot atomvåpen er blant de 440 partnerorganisasjonene som er tilsluttet ICAN, og som nå jobber aktivt for å få på plass en sterk og solid forbudsavtale.

ICAN mener og forventer at forbudet skal være ikke-diskriminerende. Vi har allerede Ikkespredningsavtalen som forbyr atomvåpen for samtlige stater unntatt de fem statene som hadde atomvåpen da avtalen ble forhandlet fram. Nå trengs det en avtale som er tydelig på at atomvåpen ikke aksepteres for noen. Videre mener ICAN at avtalen skal forby en rekke aspekter ved atomvåpen, inkludert bruk, utvikling, produksjon, investering, lagring og transporter. ICAN mener også at avtalen skal sørge for en forpliktelse for fullstendig avskaffelse av atomvåpen og et rammeverk for å oppnå dette. I tillegg til dette vil ICAN jobbe for at avtalen inneholder forpliktelser hos statspartene for å sikre rettighetene til ofre for atomvåpen og tiltak for å håndtere miljømessige konsekvenser av atomvåpen.

Det blir enkelt å følge med på forhandlingene underveis gjennom ICANs blogg på www.icanw.org. Viktig informasjon blir lagt ut på nuclearban.org, her finnes allerede oversikt over foreløpig agenda og prosedyreregler for forhandlingene.

ICANs prinsipper for hva en avtale som forbyr atomvåpen bør gjøre:

- Etablere et ikke-diskriminerende internasjonalt juridisk instrument som forbyr partene å utvikle, produsere, teste, kjøpe, lagre, overdra, distribuere og bruke atomvåpen, så vel som å medvirke til, finansiere eller oppmuntre til disse forbudte handlingene.
- Forplikte til fullstendig avskaffelse av atomvåpen og et rammeverk for å oppnå dette. Avtalen vil ikke behøve å etablere spesifikke bestemmelser for avskaffelse, men statspartene i avtalen kan bli enige om relevante tiltak og tidsrammer som en del av implementeringsprosessen, gjennom protokoller eller andre egnede juridiske virkemidler.
- Inneholde positive forpliktelser for statspartene, som å sikre rettighetene til ofre og overlevende av atomvåpen, kreve handling for å rehabilitere rammede miljøer, og legge til rette for internasjonalt samarbeid om å innfri forpliktelsene i avtalen.

Atomvåpenresolusjoner i FN 2016

Rapportene fra FNs høstsesjon 2016 ble med rette dominert av resolusjonen som vedtok å starte forhandlinger i 2017 om et atomvåpenforbud. Den vil bli kort omtalt her sammen med de tre andre resolusjonene som ble introdusert i 2015 som del av det humanitære initiativet. Et par av de «gamle» resolusjonene som vi har fulgt opp tidligere, blir også nevnt. Stemmetallene presenteres i rekkefølgen ja, nei, avståelse, og er fra generalforsamlingen i desember 2016, når ikke annet oppgis.

KIRSTEN OSEN
RÅDSMEDLEM
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

“**Taking forward multilateral nuclear disarmament negotiations**” er egentlig en gjenganger, men med nytt innhold etter at resolusjonen med samme navn i 2015 resulterte i en Open-ended working group som i Genève la grunnlaget for resolusjonens hovedmål: «Decides to convene in 2017 a United Nations conference to negotiate a legally binding instrument to prohibit nuclear weapons, leading to towards their total elimination». Ved avstemmingen i FNs generalforsamling sent på kvelden 23. desember 2016 ble resultatet 113-35-13. Dette var noen færre stemmer enn i 1. komiteen da 123 stemte ja (inkludert Sverige, Nord-Korea og Iran), 38 nei (hvorav alle 28 NATO-land inkludert Norge) og 16 avsto (inkludert Kina, India, Pakistan og NATO-landet Nederland). Endringene er blitt forklart ved det uheldige tidspunktet. I tillegg stemte NATO-landene Albania, Estland og Italia ”ja” ved en feiltakelse. Det ble vedtatt at forhandlingene i New York i mars og juni/juli skal finansieres av FN.

Av de tre øvrige “humanitære” resolusjonene fra 2015 fikk “**Humanitarian consequences of nuclear weapons**” 144-16-24 stemmer (mot 144-18-22 i 2015); “**The humanitarian pledge for the prohibition and elimination of nuclear weapons**” fikk 137-34-12 stemmer (mot 139, 29, 17 i 2015); mens “**Ethical implications for a nuclear-weapon-free-world**” fikk 130-37-15 stemmer (mot 132-36 -16 i 2015). Resultatene er stort sett uforandret fra 2015. Norge stemte nei til alle tre. NATOs 28 medlemsland utgjorde som vanlig den overveldende majoritet på nei-siden sammen med P5 og Israel, mens Kina, Nord-Korea, India og Pakistan avsto i alle.

“**Follow-up to the 2013 high-level meeting of the General Assembly on nuclear disarmament**” har også som mål en konvensjon mot atomvåpen: “Calls for the urgent commencement of negotiations in the Conference on Disarmament for the early conclusion of a comprehensive convention on nuclear weapons to prohibit their possession etc..”. Den fikk 143-28-15 stemmer (mot 140-26-17 i 2015). Kina, Nord-Korea, India, Pakistan stemte ja. De fleste NATO-land stemte nei, men fire inkludert Norge avsto.

“**Follow-up to the advisory opinion of the International Court of Justice on the legality of the threat or use of nuclear weapons**”, dvs. den gamle Malaysia-resolusjonen som har vært en gjenganger i 20 år, har også en konvensjon som mål: “multilateral negotiations leading to an early conclusion of a nuclear weapons convention”. I 2016 fikk den 136-25-22 stemmer (mot 129-24-24 i 2015). Også her stemte Kina, Nord-Korea, India og Pakistan ja, mens de fleste NATO-land stemte nei bortsett fra syv inkludert Norge som avsto.

Når noen NATO-land avsto til de to sistnevnte resolusjonene, kan det kanskje være fordi disse forutsetter at forhandlingene om en konvensjon skal skje i Conference on Disarmament (CD). Her har det ikke skjedd noe på 20 år grunnet konsensusprinsippet som i realiteten gir alle medlemsstater vetorett, så herfra har NATO ingenting å frykte.

“**Convention on the prohibition of the use of nuclear weapons**” fikk 128-50-9 stemmer (mot 130-48-8 i 2015). Igjen stemte Kina, Nord-Korea, India og Pakistan ja, mens samtlige NATO-land inkludert Norge stemte nei. Det er bemerkelsesverdig at Russland avsto. Resolusjonen ble første gang fremlagt i 1961 etter at resolusjonen General and complete disarmament i 1959 ikke førte til nedrustning. Under Haag-domstolens forhandlinger om

Fra diskusjonene i FNs førstekomite 2016. Foto: ICAN

lovligheten av bruk og trussel om bruk av atomvåpen i 1996, tok Professor Roger Clark, Rutgers University, USA, til orde for at den overveldende støtten til denne resolusjonen i FN gjennom 25 år «amounts to an authoritative interpretation of both the humanitarian law treaties and the Charter...». Så mye mer da etter 55 år!

“**Nuclear disarmament verification**” må også nevnes som utenriksminister Børge Brendes trumf-kort. Den fikk 177 ja-stemmer (inkludert alle NATO-land), 0 nei, og 7 avståelser (inkludert Russland, Kina, Nord-Korea, Iran, Pakistan). Den er viktig for atomnedrustning, når denne først kommer i gang.

Det er ikke nytt at FN vil forhandle om et forbud mot atomvåpen. Allerede den første resolusjonen i FN handlet om det og siden har det vært en gjenganger. Det nye med forhandlingene i 2017 er at de, i likhet med forhandlingene om forbud mot antipersonellminer og klaseammunisjon, skal skje utenfor

CD, at datoer er fastsatt, at de er åpne for alle land og for internasjonale organisasjoner og sivilsamfunnet, og at de følger prosedyrene i FNs generalforsamling, dvs er uten vetorett. Med andre ord: “Open to all and blockable by none“. Derfor er det nytt håp. NLA har også en vei inn til forhandlingene gjennom IPPNW og ICAN, der hver og en av oss kan bidra med økonomisk støtte.

«Duens dilemma»: Randy Rydell om «alminnelig og fullstendig nedrustning»

Randy Rydell, tidligere seniorrådgiver på FNs kontor for nedrustningssaker, vil gjenopplive tanken om «alminnelig og fullstendig nedrustning, og er ikke redd for å bli kalt en hippie.

LIKA DØHL DIOUF

Randy Rydell har jobbet med nedrustning lenge: i Senatet i USA, ved FNs kontor for nedrustningssaker og nå som rådgiver i Mayors for Peace. På Peace Boat, det japanske fredsskipet som bokstavelig talt reiser jorda rundt for å spre budskap om fred, menneskerettigheter og miljøvern, underviser han i et kurs om «Humanitær nedrustning, internasjonal jus og FN». Ikledd en hvit jakke med Peace Boat-logo, og alltid med hauger av papirer under armen, deler han av sin dype innsikt i det internasjonale nedrustningsmaskineriet og sine idéer om hvordan det kan forbedres.

Viktigst, mener han, er det å gjenopplive målet om «alminnelig og fullstendig nedrustning under streng og effektiv internasjonal kontroll». Uttrykket, som er brukt blant annet i Artikkel VI i Ikkespredningsavtalen, er blitt lagt på hylla en stund, men Rydell vil ta det ned derfra, børste av støvet, og ta det i bruk igjen. Rydell snakker sakte, i lange, bilderike setninger, men på innpust og utpust, og det er vanskelig å slippe til med spørsmål. Det merkes at han spiller trompet i FNs symfoniorkester.

Hva er «alminnelig og fullstendig nedrustning»?

– «Alminnelig og fullstendig nedrustning under streng og effektiv internasjonal kontroll» er det mest misforståtte begrepet innen nedrustning, men det er likevel nyttig. Det består av tre hovedelementer: Å avskaffe masseødeleggelsesvåpen, å regulere konvensjonelle våpen, og å fremme fredsbyggende tiltak. Fredsbygging har da to ansikter: den positive forpliktelsen til å løse tvister på fredelig vis, og den negative forpliktelsen som forbyr bruk av makt.

– Tanken er at alle disse målene må forfølges samtidig. Dermed imøtegår denne tilnærmingen

argumentet om at man må ta hensyn til det sikkerhetsmessige landskapet. Man vurderer og imøtekommer sikkerhetsbekymringer på løpende basis, mens man ruster ned, og etter hvert som sikkerhetslandskapet endres.

Det er dette Rydell kaller «duens dilemma»: Fordi avskrekking er slik en viktig tanke innen internasjonal politikk, må fredsfor kjempere, selv om de avviser at avskrekking har en effekt, formulere planer som forholder seg til ideen om at atomnedrustning kan føre til opprustning av konvensjonelle våpen. Og det er der «alminnelig og fullstendig nedrustning», uansett hvor absurd det høres ut på overflaten, er overlegen andre tilnærminger, mener han.

– Tanken er lett å latterliggjøre eller parodierte, for den får oss til å høres ut som hippier, men vi er nødt til å overkomme den mentale sperren. Tanken om «alminnelig og fullstendig nedrustning» er mye mer nøktern og praktisk enn alle de andre tilnærmingene som ligger på bordet. Den såkalt «praktiske» steg-for-steg-tilnærmingen kommer aldri til å få flertall i FN fordi flertallet ser den tilnærmingen som det den er: et forsøk på å forevige atomvåpen og fortsette å modernisere.

Hvordan fungerer det i praksis?

– Begrepet forsøker å føre alle trådene sammen. Tanken er å nærme seg alle de forskjellige utfordringene innenfor et helhetlig, integrert rammeverk. FNs spesialsesjon for nedrustning i 1978 skapte arkitekturen for alt som kom senere, og «det ultimate målet» spesialsesjonen enstemmig vedtok var «alminnelig og fullstendig nedrustning» under effektiv internasjonal kontroll.

Ordbruken «det ultimate målet», påpeker Rydell, var et kompromiss mellom atommaktene og den alliansefrie bevegelsen, og skaper fortsatt debatt den dag i dag. Det skyldes en dobbeltbetydning i ordet «ultimate» på engelsk, som gjør at «the ultimate goal» kan tolkes som både «det siste målet» og «det viktigste målet». Atomkraftene utnytter ennå denne tvetydigheten til å fremme sin steg-for-steg-tilnærming til nedrustning, mener han.

Randy Rydell under et møte i FN. Foto: Amanda Voisard.

Kan du fortelle litt om historien til begrepet «alminnelig og fullstendig nedrustning»?

– «Alminnelig og fullstendig nedrustning» ble først foreslått av Sovjetunionens utenriksminister Maxim Litvinov i Folkeforbundet i 1927. Det var et vidtrekkende, umåtelig omfattende forslag, om å forby alt militært: tanks, raketter, øvelser, propaganda, budsjett... Dette var i mellomkrigstiden og ble ansett som ureddelig propaganda fra den sovjetiske regjeringen.

Rydell beskriver så hvordan FN i tiden etter andre verdenskrig hadde slitt med å komme opp med et helhetlig rammeverk for nedrustning. Så, i 1959, ble «alminnelig og fullstendig nedrustning» gjenopplivet, og innført i FNs generalforsamling for første gang. I 1961 hadde både den sovjetiske og

amerikanske representanten uttalelser om dette i Generalforsamlingen, og Rydell fremhever spesielt John F. Kennedys tale som vel verdt å lese.

– Dette skjedde under den kalde krigen. Det var mange problemer: Korea, Suez-kanalen, Beirut, det var en veldig giftig tid. Likevel ble slike detaljerte planer lagt frem, sier han, og legger trykk på hvert ord for å understreke hvor vanskelig dette må ha vært. – Men Cubakrisen ødela stemningen, og førte til at den helhetlige tilnærmingen ble lagt på hylla. I stedet bestemte stater seg for å oppnå nedrustning via deltiltak.

Han fremhever Den delvise prøvestansavtalen av 1963, Ikkespredningsavtalen av 1968 og forhandlingen av Prøvestansavtalen, som eksempler på en slik tilnærming, i tillegg til flere

bilaterale avtaler og regionale atomvåpenfrie soner. Men det er viktig å legge merke til at ikke et eneste atomvåpen er blitt destruert som følge av avtale noensinne, konstaterer han bestemt.

Ikke et eneste?

Han forklarer: – USA og Sovjetunionen inngikk flere avtaler, SALT, START, osv., som skulle redusere antallet atomvåpen, men alt disse avtalene gjorde var å begrense antallet stridshoder som kunne være utplassert på en gang. Ingen av disse avtalene indikerte hva som skulle skje med de våpnene som ikke var utplassert, om det var nedrustning, verifisering, eller annet.

Rydell viser til Alva Myrdals bok «The Game of Disarmament», og hevder i likhet med Myrdal, som fikk Nobels Fredspris i 1982, at atommaktene har «lekt nedrustning». – Hun [Myrdal] hevdet at atommaktene var uredelige og at de kun rustet ned i ord, sier han, og fortsetter: – Så ja, det stemmer at det er færre atomvåpen nå enn før, men alt de har gjort er å ta fra hverandre gamle våpen som var for farlige til å beholde, eller for store, for så å samle sammen det kjernefysiske materialet til gjenbruk i fremtidige moderniseringsprosjekter.

Så, hva kan sivilsamfunnet gjøre?

– Det fine med «alminnelig og fullstendig nedrustning» er at begrepet allerede på konseptnivå integrerer forskjellige elementer og hjelper til med å bringe sammen et mangfold av ikke-statlige organisasjoner. Akkurat nå er det mer en øysamling av nedrustningsgrupper, flere beslektede organer som ikke nødvendigvis jobber sammen. «Alminnelig og fullstendig nedrustning» kan være et retningsgivende verktøy som fremmer samarbeid mellom ikke-statlige organisasjoner, bygger broer mellom freds- og nedrustningsorganisasjoner og anerkjenner at nedrustning er en del av et større puslespill.

Da er det rom for å bruke en «menneskelig sikkerhet»-tilnærming, eller å inkludere FNs bærekraftsmål?

Han pauser. – Å, ja, helt klart. «Alminnelig og fullstendig nedrustning» er et begrep som stadig dukker opp som et mål i multilaterale internasjonale avtaler.

Hvilken rolle ser du for deg at unge har i dette?

– Utfordringene vi møter går på tvers av generasjonskløften. Han sukker. – Jeg liker å tro at min generasjon har den nødvendige visdommen til å løse disse problemene, men det er mer sannsynlig at arbeidet vil tas videre av

neste generasjon. Unge mennesker er fremtidens ledere, skattebetalere, stemmeberettigede, og må være med. Bærekraftig utvikling og bærekraftig nedrustning krever en infrastruktur av politisk støtte. Unge mennesker har evnene til å skape det, ved å bruke sine ideer, kreativitet, innovasjon, og transnasjonale kommunikasjonsnettverk.

– For å holde nedrustning høyt på agendaen må vi sørge for at stater holdes ansvarlige. Og det viktigste akkurat nå er å gjøre slutt på den [bakvendte] måten stater forplikter seg på, hvor de kommer med høytidelige løfter på internasjonalt plan uten å implementere dem nasjonalt. Unge, og sivilsamfunnet kan hjelpe til med dette gjennom parlamentene sine, høringer, rapporter, resolusjoner, osv. Sivilsamfunnet må jobbe med sine egne regjeringer, og ta tak i disse løftene, avslutter Rydell.

Anne Marte Skaland (til venstre) på møte i OEWG i Geneve i 2016 sammen med daværende praktikanter i ICAN Norge Marte Myrset Labrg og Lika Døhl Diouf. Foto: Thea Mjelstad.

Med argumenter som våpen

Anne Marte Skaland er fra 1. januar 2017 engasjert som organisasjonssekretær for NLA. Vi har forsøkt å bli litt bedre kjent med den smilende damen med den smittende latteren.

SAIMA AKHTAR
STYREMEDLEM
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

Vi kjenner deg tidligere som daglig leder for ICAN Norge (Den internasjonale kampanjen for et forbud mot atomvåpen), men nå har du byttet hatter, hvordan har det seg?

– I 2010 opprettet NLA, Nei til atomvåpen og Pugwash ICAN Norge som en felles kampanje for sivilsamfunnet. Jeg ble ansatt koordinator, deretter som daglig leder og jobbet i flere år også sammen med andre kampanjemedarbeidere for et forbud mot atomvåpen. Utenriksdepartementet ga tilskudd til ICAN Norge, men fra 2017 falt denne støtten bort. Dette var vi forberedt på, og løsningen

er inntil videre blitt at NLA nå engasjerer meg for egne midler, slik at jeg kan fortsette med ICAN-arbeidet og samtidig være organisasjonssekretær for NLA.

Hva med tiden før ICAN?

–Jeg begynte å jobbe for ICAN høsten 2010 etter å ha levert mastergradsoppgaven min i sosiologi. Jeg skrev en argumentasjonsanalyse av debatten om arbeidsmigrasjon med utgangspunkt i UNDPs Human Development Report fra 2009. Ellers har jeg vært aktiv i Changemaker i mange år.

Hvordan er dette overførbart til arbeidet for et forbud?

–Veldig mye av sivilsamfunnets arbeid for å få plass et forbud, handler jo om å gå motstanderens argumenter etter i sømmene og å bygge våre

egne argumenter. De siste årene har det handlet om å få saken opp på dagsorden, få den dagsaktuell. Nå handler det mye om å overbevise beslutningstakerne om at det er riktig og viktig å forby atomvåpen.

Hva syns du er det beste argumentet for et forbud?

–Det beste argumentet er at atomvåpen er et våpen med helt forferdelige konsekvenser for mennesker og miljø. Så lenge våpnene finnes, eksisterer mulighet for at de kan bli brukt. Det kan vi som et ansvarlig samfunn rett og slett ikke leve med. Et annet viktig argument er at et forbud mot atomvåpen vil være helt i tråd med humanitærretten. I følge Genèvekonvensjonene skal vi ikke akseptere våpen som ikke kan skille mellom sivile og stridende. Biologiske våpen, kjemiske våpen, klasevåpen og landminer er forbudt fordi bruken av dem vil forårsake uakseptable lidelser for sivile. Denne begrunnelsen gjelder i aller høyeste også for atomvåpen. Så lenge vi mangler et atomvåpenforbud eksisterer det et hull i humanitærretten.

Når ble din interesse for atomvåpen vekket?

–I 2007 ble jeg spurt av Nei til atomvåpen om jeg ville bli med på en sykkelturné mot atomvåpen i Belgia. Og jeg tenkte hvorfor ikke? I ti dager syklet vi fra by til by, hadde mange foredrag om og aksjoner mot atomvåpen. Dette vekket mitt engasjement. Jeg ble medlem av Nei til atomvåpen og ble valgt inn i styret for Oslo NTA. Etter det har det ballet på seg.

Dette arbeidet kan være både seigt og trått, hver gang man kommer opp er det alltid noen som forsøker å stikke kjepper i hjulene. Hva holder deg egentlig motivert?

–Jeg har vært veldig heldig med timingen. Siden 2010 har dette vært min hovedarbeidsoppgave og det har hele tiden vært tegn til fremgang. At det hele tiden vært et håp, holder meg åpenbart motivert. Jeg ser at et forbud mot atomvåpen er et realistisk mål. Nå starter forhandlingene og forbudet til å ta og føle på. Generelt sett er jeg lett å engasjere, når jeg først begynner å jobbe med en tematikk, blir jeg veldig gira.

Hva gleder du deg mest til i 2017?

–Jeg gleder meg til å forhåpentligvis bidra til å dra et forbud i havn!

UD kutter støtten til arbeid for å forby atomvåpen

Av Anne Marte Skaland

Den 21. desember fikk Norske leger mot atomvåpen avslag fra UD på søknaden om å fortsette driften av ICAN Norge. Støtteordningen ved navn Utvikling og nedrustning ble i sin tid opprettet for å bryte det uheldige mønsteret av marginalisering av utviklingsland i det internasjonale nedrustnings- og ikke-spredningsarbeidet. Midlene har blitt brukt til å sikre deltakelsen til representanter fra utviklingsland på viktige nedrustningsmøter gjennom reisestøtte. Denne støtte ordningen har også vært ICANs hovedfinansieringskilde siden 2011, og spilt en avgjørende rolle for at ICAN har kunnet koordinere det internasjonale sivilsamfunnet og bygge momentumet for et forbud mot atomvåpen.

NLA har på vegne av ICAN Norges styringsgruppe fått støtte fra ordningen fra 2010 til 2016. Pengene har blitt brukt til å spre informasjon om atomvåpenproblemet og arbeide for et internasjonalt forbud mot atomvåpen. Viktige milepæler har vært ICANs sivilsamfunnskonferanse i forkant av konferansen om humanitære konsekvenser av atomvåpen i Oslo i 2013 og 70-årsmarkeringen for bombene over Hiroshima og Nagasaki i 2015.

Ingen andre aktører som jobber for et forbud mot atomvåpen fikk støtte fra ordningen Utvikling og nedrustning i 2016. Både Norsk Folkehjelp, ICAN (internasjonalt), Article 36 og UNDP fikk avslag på sine søknader. Tidligere har det vært en viktig demokratisk verdi for norske myndigheter å gi økonomisk støtte til et mangfoldig sivilsamfunn selv om det innebar å gi penger til egne kritikere. Dette har imidlertid snudd med dagens regjering. At innstramningen kommer akkurat når forhandlingene om et atomvåpenforbud er på trappene, er spesielt uheldig. Mer en noen gang er det viktig at private givere støtter organisasjoner som jobber for et forbud mot atomvåpen, og spesielt kampanjen som koordinerer dette arbeidet - ICAN.

Rakettforsvar og sannsynligheter

KIRSTEN OSEN
RÅDSMEDLEM
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

BENT NATVIG
LEDER
DEN NORSKE PUGWASHKOMITE

Klassekampen har gitt en bred omtale av at regjeringen har satt ned en ekspertgruppe som skal vurdere hva Norge kan bidra med i NATOs omstridte rakettforsvar. Ekspertgruppen består av forskere fra Forsvarets Forskningsinstitutt og det amerikanske Missile Defence Agency. Etter det Klassekampen erfarer, er det aktuelt for Norge å stille med radarer på fregattene samt Globus II radaren i Vardø. Norge skal følgelig bidra til registrering av innkommende raketter. Det er overveiende sannsynlig at en lykkes med bidrag her.

Men hva hjelper det å kunne registrere alle innkommende raketter hvis en ikke greier å skyte alle ned. Det en trenger er et enormt datagrunnlag fra operasjonelle tester som tilsier at sannsynligheten for å skyte alle innkommende raketter ned helt

sikkert er nær 1. Men dette datagrunnlaget er man ikke i nærheten av å ha i dag og ingenting peker i retning av at man noen gang vil få det.

16. januar 2001 hadde New York Times en artikkel som omtalte Philip E. Coyle, som da hadde vært sjef for Pentagons operasjonelle våpentester og evalueringen av disse siden 1994. Om rakettforsvarsplanene uttalte han: “Det er det vanskeligste forsvarsdepartementet har prøvd seg på. Den nødvendige påliteligheten blir ikke lett å oppnå.” Spesielt understreket han problemene med å sikre at systemet vil funksjonere under realistiske kamphandlinger der fiendens mottiltak ikke bare kan omfatte narreraketter, men også kjernefysiske eksplosjoner i rommet med sikte på å ødelegge systemene ved stråling. Coyle ble raskt byttet ut av Bush-administrasjonen.

Konklusjonen må være at regjeringen nedlegger ekspertgruppen og arbeider innenfor NATO med å skrinlegge alle planene om et rakettforsvar.

Artikkelen sto på trykk i Klassekampen 17.01.2017.

Illustrasjon av satellitter i et rakettforsvar. Foto: Wikipedia.

Atomkraftene 9: Nord-Korea

Nord-Korea er det niende og siste landet som har skaffet seg atomvåpen. Det er stor usikkerhet om det nord-koreanske atomprogrammet og hvor mange atomvåpen det kan ha produsert. Ifølge autoritative estimater har Nord-Korea ikke flere enn 10 atomstridshoder i sitt kjernefysiske arsenal.

Teksten er en forkortet utgave fra Lær om atomvåpen, <http://laromkarnvapen.se/no/hvor-finnes-atomvapen/nord-korea/> skrevet av Samuel Håkansson.

Historikk

Alle amerikanske atomvåpen ble trukket tilbake fra Sør-Korea i 1991. Nord- og Sør-Korea signerte deretter en gjensidig avtale om ikke-agresjon, i tillegg til en gjensidig erklæring om at den koreanske halvøy skulle forbli fri fra kjernevåpen. Nord-Korea ble også medlem av Ikkespredningsavtalen (NPT) i 1985, og underskrev i tillegg "safeguards"-avtalen i 1992 som tillot inspeksjoner av sine kjernefysiske reaktorer fra IAEA, det internasjonale atombyrået.

Inspeksjonene møtte imidlertid på omfattende vanskeligheter etterhvert som IAEA fant indisier på forberedelser til atomvåpenproduksjon, og Nord-Korea truet med å trekke seg ut av NPT. Daværende president Bill Clinton sendte tidligere president Jimmy Carter til Pyongyang for å forhandle. Han lyktes i å motta en lovnad fra den daværende statsleder Kim Jong-Il om en stans i plutoniumsproduksjonen.

Etter at FN i 2009 fordømte Nord-Koreas nyeste prøveskyting av et missil, annonserte Nord-Korea at landet ville gjenoppta repressering av brukt uranbrensel for produksjon av plutonium. Det er antatt at det er dette plutoniumet som er blitt brukt i de senere prøvesprengningene. Noen amerikanske kilder har hevdet at Nord-Korea har anriket uran til våpenkvalitet. Det teknologiske nivået i Nord-Korea er imidlertid antatt å være så lavt at det er lite trolig at landet behersker prosessen tilstrekkelig for å kunne masseprodusere høyanriket uran.

De diplomatiske bånd mellom Nord-Korea og USA brøt sammen i 2002 da USAs president George W. Bush plasserte Nord-Korea i sin berømte "ondskapens akse". Nord-Korea trakk seg deretter ut av NPT og nektet adgang for inspektører

fra IAEA til landets atomanlegg. Reaktoren i Yongbyon ble gjenåpnet i 2003, og i 2005 uttalte Nord-Korea at landet hadde utviklet atomvåpen.

I oktober 2006 detonerte Nord-Korea sin antatt første kjernefysisk sprengning med en sprengkraft på rundt ett kilotonn TNT. Den lave sprengkraften indikerte at prøvesprengningen var delvis mislykket. Prøvesprengningen førte likevel til forhandlinger i de såkalte "sekslandssamtalene", som endte med nye avtaler om at Nord-Korea skulle avslutte sine kjernefysiske aktiviteter og åpne opp for internasjonale kontroller, og at landet til gjengjeld skulle motta pengestøtte, energileveranser og sikkerhetsgarantier.

Nord-Korea forlot sekslandssamtalene i april 2009, etter at USA fordømte prøveoppskytingen av ballistiske missiler med lengre rekkevidde. I mai 2009 gjennomførte Nord-Korea så en prøvesprengning av en ytterligere kjernefysisk sprengning, som denne gangen ble estimert til en sprengkraft på mange kilotonn og som dermed indikerte en vellykket prøvesprengning.

Etter en dramatisk eskalering av nordkoreansk retorikk i kjølvannet av en forsuring av det internasjonale klimaet kalt "den koreanske krisen" i 2013, uttalte Nord-Korea at landet hadde utført en tredje prøvesprengning i februar 2013. Forsuringen av klimaet hadde blitt utløst av at Nord-Korea i 2012 hadde foretatt to oppskytinger av sine "Kwangmyöngsöng"-satellitter der man benyttet ballistiske missiler med lang rekkevidde. I 2016 gjennomførte Nord-Korea ytterligere to prøvesprengninger av atomvåpen med en antatt sprengkraft på henholdsvis 7-10 og 20-30 kilotonn TNT. Nord-Korea hevdet at den første av disse var en hydrogenbombe, noe som betviles av de fleste ekspertene.

Nord-Korea har ved flere anledninger forsøkt å etablere direkte bilaterale forhandlinger mellom Nord-Korea og USA, hvor USA på sin side har svart at slike samtaler bare er mulig dersom målet er å gjenopprette sekslandssamtalene. I mars 2013,

etter en ny runde FN-godkjente sanksjoner mot Nord-Korea, uttalte Nord-Korea at landet hadde en rett til å gjennomføre et forhåndsangrep mot USA.

Atomvåpenarsenaler

Nord-Korea offentliggjør ikke informasjon om sin kjernevåpenkapasitet eller sine beholdninger av kjernevåpen, noe som gjør anslag over landets kapasitet vanskelige. Ulike kilder har likevel anslått at landet per 2016 trolig bare har produsert et maksimalt antall på 10 enkle atomvåpen, dersom man antar at bombene benytter 5 kg hver av Nord-Koreas begrensede beholdning av plutonium. Landets konvensjonelle militære kapasitet gjenstår dermed som en langt større sikkerhetstrussel ovenfor nabolandene.

Leveringsmidler for atomvåpen

Nord-Korea har et aktivt program for produksjon av kort-, mellom- og langtrekkende ballistiske missiler. Likevel finnes det ikke beviser for at Nord-Korea har utviklet et kjernevåpenstridshode som kan plasseres på ballistiske missiler.

På tross av Nord-Koreas utvikling av missiler med lengre rekkevidde over det siste tiåret, er det bare kortdistanse-missilet Nodong som fremdeles er tilstrekkelig testet til å slå fast tilstrekkelig grad av pålitelighet. På tross av sin korte rekkevidde, utgjør missilet en regional sikkerhetstrussel mot Nord-Koreas naboland.

Bilde fra Nord-Koreas offisielle nyhetsbyrå av Kim Jong-un bak miniatyren av en atombombe. Hentet fra Wikipedia.

Landsmøtet 2017

NLAs landsmøte 2017 finner sted på Folkehelseinstituttet, avd. Nasjonalt Kunnskapssenter for helsetjenesten, Pilestredet Park 7, 0176 Oslo.

Av hensyn til planlegging, ber vi om (ikke bindende) forhåndspåmelding til info@legermotatomvapen.no.

Program:

Åpent møte kl 1000-1200

- kl 10.00-10.15 Velkommen ved John Gunnar Mæland
- kl 10.15-11.00 Hvor står vi nå i visjonen om en atomvåpenfri verden? ved Sverre Lodgaard
Innlegg og diskusjon
- kl 11.00-11.15 Pause og forfriskninger
- kl 11.15-12.00 Forhandlingene om et forbud mot atomvåpen. Ferske inntrykk fra New York ved Anne Marte Skaland
Innlegg og diskusjon
- Kl 12.00-13.00 Lunsj
- Kl 13.00-15.00 Landsmøtet 2017**
- Kl 15.00-16.30 Workshops om utvalgte temaer

Dagsorden

1. Valg av referent og møteleder
2. Innkalling til årsmøte og dagsorden
3. Referat fra årsmøte 2016 – godkjenning
4. Regnskap 2016
5. Årsrapport 2016
6. Handlingsprogram 2017
7. Budsjettforslag 2017
8. Valg av styreleder og styremedlemmer
9. Valg av valgkomite
10. Oppnevning av revisor

Om kvelden blir det sosial samling hjemme hos Signe Flottorp, Seterliveien 2c, 1126 Oslo (på Nordstrand). De medlemmer som ønsker å delta, må melde seg til info@legermotatomvapen.no på forhånd.

IPPNWs 22 verdenskontress i York 3.-7. september 2017

Det er nå tre år siden IPPNW hadde sin siste verdenskongress i Astana i Kazakhstan i 2014. Den neste blir i York i England fra 3. til 7. september i år. Det vil si at det den 3. og den 7. er møter i International Council og for henholdsvis det utgående og det innkommende styret, mens selve kongressen er fra mandag den 4. til onsdag den 6. september. Kongressen blir holdt på campusen til University of York med rimelig innkvartering på studenthjem. Festmiddagen på mandag kveld blir på det berømte Jernbanemuseet i York.

Vår kongress arrangeres i samarbeid med Medact som er vår engelske søsterorganisasjon og som slår det hele sammen med deres årlige Health Through Peace konferanse som er ment for et langt bredere publikum enn bare oss legene. Tema for konferansen er "Confronting War, Militarisation and Global Insecurity as an International Health Community" så her blir det mange spennende foredrag og workshops og mange spennende folk. Les mer om konferansen på <https://www.medact.org/project/forum-2017/>. Der kan man også melde seg på og det er mulig å registrere seg for deltagelse på alt fra en til fem dager.

Tradisjonen tro arrangerer studentene også i år Bike to Ban the Bomb. Det er en felles sykkeltur som i år i løpet av åtte dager (26.8.-2.9.) skal gå fra den britiske Trident-u-båthavna i Faslane i Skottland til York. Hele turen er på 55 mil og skal gå gjennom mye vakker natur med møter og markeringer under veis. Man kan være med på hele eller deler av turen og selv om det nok er mest ungt folk, så er det mulig for alle å være med, bare man kan sykle. Mer info finner du på <http://www.ippnw-students.org/registration/>.

York som by er snart 2000 år gammel. Den het i tidlige tider Jorvik og var sete for mange vikinger, blant dem Eirik Blodøks rundt år 900. Byen ligger der elvene Ouse og Foss møtes og har i tidligere tider vært kjent for jernbane, ull, konfekt og konditorvarer. I moderne tider er byen kanskje mest et administrasjonssenter og en universitetsby. Ved siden av Jernbanemuseet er gamlebyen og York Minster blant de store severdighetene. Kirken ble bygget fra 1220 og er den største katedralen fra middelalderen i hele England.

Så når man attpåtil kan være med på en viktig fredskonferanse så er kanskje nettopp York stedet å dra i begynnelsen av september i år. La oss bli en stor NLA-delegasjon denne gangen.

Europeisk IPPNW-møte 2017

I mai møtes de europeiske IPPNW-studentgruppene i Prishtina, Kosovo. IPPNW European Students Conference er en årlig samling der engasjerte studenter fra europeiske land møtes for å lære om nedrustning, utveksle erfaringer og ikke minst bli kjent med hverandre. Disse konferansene har vært en utmerket mulighet for NLA-studenter til å oppleve et annet land og bli kjent med studenter som deler engasjementet for en verden fri for atomvåpen.

Konferansen finner sted i Prishtina 25. – 28. mai, og tema vil være stråling og effekten av stråling på helse.

Påmelding og mer informasjon: <http://www.ippnw.eu/en/students.html>

Per Sundby er død

Einar Kringlen og Kirsten Osen, rådsmedlemmer.

Per døde 22. november 2016, 90 år gammel. Med ham er enda en av de gamle veteranene i NLA gått bort. Han var med i NLAs styre i fire år, hhv som kasserer, nestleder og som styreleder 1997-98, senere rådsmedlem. Han stilte alltid beredvillig opp for NLA når han ble bedt om det. Han var Ole Kopreitans faste ankerpunkt i NLA, og hadde alltid et ord med i debattene på Nei til atomvåpens møter.

Per var født på Hisøy ved Arendal i 1926 og ble cand. med. ved Universitetet i Oslo i 1951. Han skaffet seg siden en allsidig medisinsk utdannelse og ble spesialist i psykiatri i 1965. Men det var som sosialmedisiner han siden skulle virke. Doktorarbeidet «Alcoholism and mortality» fra 1967 var en bredt anlagt undersøkelse av alkoholens skadevirkninger. Han ble professor i sosialmedisin ved Universitetet i Oslo i 1972 og var overlege ved Rikshospitalets sosialmedisinske avdeling til han gikk av som pensjonist i 1991. Siden var han dommer i Trygderetten til han ble 80 år.

I sine tallrike foredrag og artikler diskuterte Per både yrkesmedisin, trygdemedisin, helseadministrasjon og medisinsk etikk. «Medisin, moral og det gode liv» fra 1982 var kanskje den boka som vekket mest offentlig debatt. Som vidtfnavnende sosialmedisiner var han engasjert i kampen mot atomvåpen både som en trussel mot liv og helse og som en moralsk utfordring og et menneskerettighetsproblem.

I sine lederartikler i NLAs medlemsblad ga han i sitt typiske fargerike språk uttrykk for meninger som også rammet norske politikere hardt. «Det eksisterer en dyp kløft mellom folkeviljen og politikerdogmer i atomvåpenspørsmålet». «Vi ser det i vår diplomatiske uvilje til å følge folkets røst og klart ta avstand fra NATOs atomvåpendoktrine». «Selv om atomvåpenavskaffelsen i sitt vesen er et internasjonalt spørsmål, så er det like dypt forankret i demokratiets vesen at de styrende makter skal følge folkets røst også internasjonalt i vitale spørsmål om ikke-bruk av barbariske våpen». «Her er folks avvisende klarsyn mer å stole på enn autoritetens lugubre tvisyn».

Da Norge i 1996, under Arbeiderpartiet, hadde avstått fra å stemme over den såkalte Malaysia-resolusjonen som bygger på Haag-domstolens rådgivende uttalelse og oppfordrer til forhandlinger om en konvensjon mot atomvåpen, skrev han: «Igien var det hensynet til storebror NATO som hindret at norsk demokratis utvetydige vilje på dette punkt ble gjort synlig internasjonalt.» Formuleringen er like treffende for situasjonen 20 år senere da Norge i 2016, under Høyre, stemte nei til FN-resolusjonen om å starte forhandlinger i 2017 om et forbud mot atomvåpen.

«De kjernefysiske våpen har på en måte gitt de gamle religiøse helvetesvisjoner et skjær av virkelighet», skrev Per. «Konsekvensene overgår det helseveseninnsatser kan råde bot for». «Leger har et særlig profesjonelt ansvar for å advare mot atomkrigens redsler». «Vi må i disse spørsmål komme ut av våre profesjonelle båser og taushetsplikt, alliere oss med alle gode krefter og våge å gå i nærkamp med alle de grupper og argumentasjoner som enda klamrer seg til den oppfatning at freden bare kan bevares gjennom stadig mer raffinerte våpentrusler».

Vi takker Per for hans vennskap og deltakelse i kampen mot atomvåpen.

Vil du støtte vårt arbeid?

NLA er en frivillig organisasjon og mange av våre aktiviteter skjer gjennom engasjement og frivillig innsats av enkeltmedlemmer, studentgrupper eller styret. NLA legger stor vekt på å være en bidragsyter til vår moderorganisasjon IPPNW, som strever med svak økonomi. Vi har også ansvar for ICAN Norge, som er en svært viktig komponent i arbeidet det norske sivilsamfunnet gjør for en atomvåpenfri verden. For å kunne fortsette våre nasjonale og internasjonale aktiviteter er vi avhengige av finansiell støtte både gjennom medlemskontingent og gaver.

• Gaver til NLA

Gaver til NLA vil i utgangspunktet bli øremerket IPPNWs internasjonale arbeid. NLA er godkjent av likningsmyndighetene som mottaker av skattefrie gaver, og ved gaver over 500 kroner og opp til 25 000 kroner per år er du fradragsberettiget for dette beløpet. Benytt konto 3060 17 67089. Gi samtidig melding om innbetalingen med navn, adresse og personnummer til info@legermotatomvapen.no. NLA innberetter gaven til Skatteetaten.

• Direkte støtte til IPPNW

For direkte støtte til IPPNW går du inn på hjemmesiden www.ippnw.org og klikker på «Donate» øverst til høyre og så på «one time gift» eller «monthly giving». Vanlige kredittkort belastes trygt og enkelt.

• Sparing i Alfred Berg Humanfond

Annen form av finansiell støtte kan skje gjennom etisk investering i Alfred Berg Humanfond. Hvis du velger å støtte NLA som ideell organisasjon, vil NLA årlig få 2 % av forvaltningskapitalen pr 31.12. Det kan sendes sparebrev til konfirmasjon o.l.

• Testamentarisk gave

Vurderer du å støtte NLA gjennom ditt testament, ta kontakt med oss. Vi vil hjelpe deg å finne en advokat, slik at utarbeidelsen skjer korrekt etter norske

Returadresse:
NLA c/o Fredshuset,
Møllergata 12
0179 Oslo

Vi trenger epostadressen din!
Vi vil nå flest mulig medlemmer per epost. Send en epost til info@legermotatomvapen.no, så blir det enklere for oss å nå deg.

Norsk avdeling av International Physicians for the Prevention of Nuclear War